

Det är mycket dyrt att investera i ett nytt kök. Men om du själv monterar det sparar du en förmögenhet.

När alla skåpen i ditt nya kök har levererats i smådelar och lagts ut på golvet är det lätt att få en chock. För hur ska du få koll på alla lister, skåpsidor, hyllor, påsar med skruvar, beslag och andra lösa delar?

Men det är inte så besvärligt som det ser ut. Ta i stället god tid på dig att kolla att allt som har beställts har levererats och att inga delar har skadats. Sortera sedan delarna och sätt ihop skåp efter skåp utan att montera dem på väggen. Visst kan det bli trångt i köket, men det är så det bör gå till för att arbetet ska gå lätt.

Här kan du följa monteringen av ett helt nytt kök som levererades i en mängd delar. På vår webbplats – www.gds.se – finns fler artiklar om hur man bygger upp ett kök.

SPARA!

36 000 KR

på eget jobb

Gör det själv så får du råd med ett

**drömlikt
nytt kök**

Gör Det Själv

SVÄRIGHETSGRAD:

Arbetet innebär många processer, men om du är metodisk och kollar att allt hamnar vågrätt och lodrätt så får du ett bra resultat.

TIDSÅTGÅNG:

Det beror på din erfarenhet, men du bör räkna med cirka 10–12 arbetsdagar.

PRISBILD:

Snickerierna inkl. handtag kostar cirka 45 000 kr, bänkskivor 5 000 kr och disklåda med kran 4 000 kr. Totalt exklusive köksmaskiner cirka 54 000 kr.

Du får inte bara glädjen av att bygga upp köket själv. Du sparar samtidigt en hel del pengar på hantverkaren.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

Kökssnickerier (här från HTH):

- Underskåp med lådor
- Överskåp
- Toppskåp
- Högskåp för inbyggt kylskåp
- Högskåp för inbyggadsugn
- Täcksidor
- Sockel

Dessutom:

- Ljusramp
- Bänkskivor med beslag
- Extra kantlist
- Handtag
- Luckdämpare
- LED-spotlights
- Disklåda
- Kran
- Vitvaror och maskiner
- Skruvar, 50 mm maskeringstejp, sanitetssilikon, lim

Så här ser ett nytt kök ut. Det verkar oöverskådligt, men om du följer våra anvisningar så är det ganska lätt.

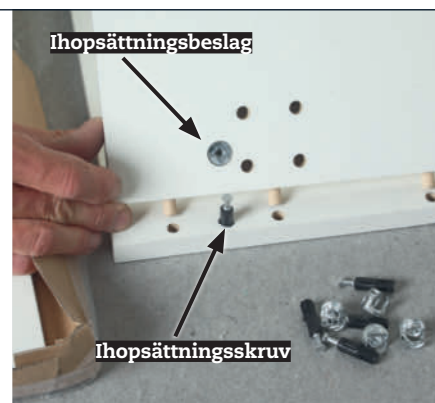
Ihopsättning

Det finns möjlighet att beställa alla skåp ihopsatta, men eftersom det är rätt lätt att göra det själv kan du spara den utgiften. Om du sätter ihop alla skåpen först eller monterar dem i takt med att de är klara beror på hur stor plats du har. Vi föreslår att du gör vad du kan för att skruva ihop alla skåp innan du sätter upp dem på sina platser. Det ger bättre överblick.

Underskåpen i detta kök står på ben i stället för en sockel. Om du vill veta hur du först snickrar en sockel, så finns det artiklar om det på vår webbplats. Leta på www.gds.se

1 Börja med att fästa alla utdragsbeslag. Innan du skruvar ihop de skåp som innehåller lådor är det klokt att fästa alla utdragsbeslag på skåpens insidor. Då slipper du besvärliga arbetsställningar.

2 Alla köksskåp sätts ihop på i stort sett samma sätt, nämligen med ihopsättningskruvar och tillhörande beslag som drar ihop delarna.

3 Dra åt beslagen ordentligt. De är utformade på ett sådant sätt att de drar skruven till sig när du spänner och därmed låses de två delarna. Om du senare vill plocka isär delarna så drar du bara åt andra hållet så släpper beslaget.

4 Fäst bakstycket på skåpet. Det stabiliserar skåpet och håller det i vinkel, så därför ska du vara noggrann när du spikar fast bakstycket. Håll cirka 10 cm avstånd mellan spikarna.

5 Limma fast bakstycket om det ska sitta i ett spår (som det gör på detta överskåp). Om du ska spika eller limma beror på vilken typ av skåp det är och vilket företag som har tillverkat det.

6 Montering av ev. toppskåp. Om skåpen ska gå hela vägen till tak är det möjligt att de består av två delar – ett överskåp och ett toppskåp. Sätt i så fall ihop delarna innan skåpet lyfts på plats.

7 Underskåpen ska stå på ben. I dessa skåp finns hål under botten för benen, så benen kan lätt knäckas på plats. På andra skåp ska benen kanske skruvas fast med beslag.

8 Lagg märke till att benen sticker utanför skåpet. Det är för att nästa skåp ska kunna vila på kanten av benet. Om du avslutar med en täcksida, ska den vila på benen.

Uppsättning ...

När du ska sätta upp skåpen börjar du med att markera var de olika skåpen ska stå. Kom ihåg att det måste vara ett litet mellanrum mellan det sista skåpet i raden och väggen för annars kan du inte öppna skåpdörren helt. Mellanrummet döljs med en blindlist eller täcklist som hör till leveransen.

När du sätter det första skåpet på plats är det mycket viktigt att det hamnar både lodrätt och vågrätt på alla håll innan det skruvas fast i väggen. Det är nämligen det första skåpet som du justerar in de andra skåpen efter.

Här är ett mellanrum som ska döljas av en täcklist.

2 Börja uppsättningen vid en vägg.

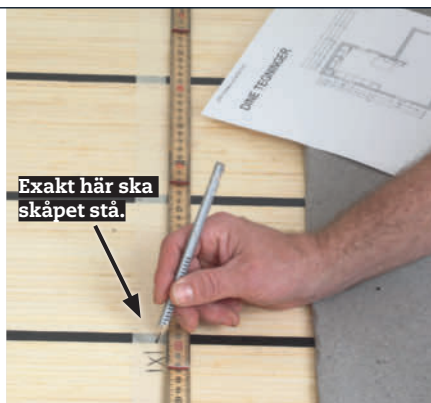
Här är det ett högskåp som ställs på plats. Lägg märke till det lilla mellanrummet mot väggen. Det behövs för att dörren ska kunna öppnas.

På några skåp behövs ingen täcksida. Det beror på märket.

4 Mät för en täcksida på skåpsidan.

Spänn först fast ett underskåp tillfälligt mot högskåpet så att du vet hur högt upp underskåpet går.

Exakt här ska skåpet stå.

1 Markera underskåpens placering på golvet.

Om du fäster maskerings-tejp på golvet går det lättare att rita. Och det blir inga märken på golvet.

3 Spänn fast överskåpet ovanpå

högskåpet, om du inte har valt ett skåp som går hela vägen till taket. Skruva ihop skåpen nerifrån.

5 Skruva fast sidan på skåpet.

Låt täcksidan vila på underskåpet och dra ut den ett par millimeter framför högskåpet. Det ser snyggast ut. Spänn fast med tvingar och skruva fast täcksidan från insidan av högskåpet.

Smarta detaljer

Det är det små detaljerna som gör skillnaden så glöm inte bort dem!

När bänkskivan har kortats av och sticker ut från skåpraden ska kortändarna täckas med en bit laminat som du köper tillsammans med bänkskivan. Biten limmas fast.

Ta bort ev. skyddsfolie från diskmaskinen och justera benen. Skruva fast maskinen under bänkskivan.

På integrerade diskmaskiner monteras en front som ser ut som skåpdörrarna. Den skruvas fast från insidan.

Uppsättning forts.

När det första skåpet står på plats använder du det att justera in de övriga skåpen efter. Men du måste förstås hela tiden kolla att varje skåp står lodrätt och vågrätt innan du fäster det i väggen och på sidan av de övriga skåpen.

Längst ut mot väggarna och mot andra skåprader måste du hålla lite avstånd så att dörrarna kan öppnas helt och utan att de repar något. Mellanrummet täcks med en blindbit eller täcklist, som du sågar till av samma slags skiva som används till täcksidorna.

1 Justera den nedersta täcksidan när du har tagit bort underskåpet. Mät upp för sidan och skruva fast den på samma sätt som den övre täcksidan.

2 Skruva fast underskåpet från insidan genom täcksidan och in i högsåpet. Lägg märke till att skarven mellan sidorna är på samma nivå som ovansidan på underskåpet.

3 Fortsätt med resten av skåpen. Skruva ihop dem med varandra i takt med att de har justerats in på plats och står korrekt. Håll ihop skåpen med tvingar medan du skruvar.

4 Gör plats för diskmaskinen. Innan du skruvar fast skåpen med varandra och i väggen bör du ha kontrollerat att diskmaskinen verkligen får plats där den ska stå. Mät, kolla och justera om det behövs.

5 Skruva fast skåpen i väggen. De flesta skåpen dras fast från insidan med hjälp av beslag eller genom en list under ovansidan.

TIPS

Låt ev. en del av skyddsfolien sitta kvar. En del skåpdelar levereras med skyddsfolie och den bör du låta sitta kvar så länge som möjligt så att ytorna inte repas. Se upp så att det inte sitter folie i en fog för då är det hopplöst att få bort den.

6 Fäst en hörnlist. Där två skåp möts i ett hörn måste du skruva fast en hörnlist för att skapa lite avstånd mellan dem. Hörnlisten sågas till av en täcksida och ofta krävs två lister.

7 Fortsätt runt hörnet med att justera skåphöjden samt vågräta och lodräta ytor och skruva sedan fast skåpet. Ett vattenpass upptill och ett inne i skåpet underlättar vid justeringen.

Plats för rör

Det finns helt enkelt inget kök utan rör, och rör är alltid i vägen när skåpen ska sättas på plats. Ibland går det bra att sätta skåpet på plats och markera var rören går ut och in och sedan ta upp hål för rören. I andra situationer måste du ta fram tumstocken och överföra måtten från röret till skåpet.

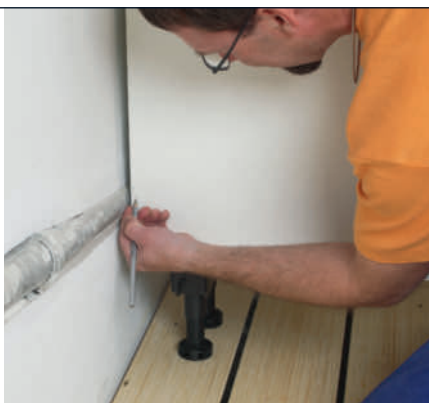
Om du ska såga eller borra i botten i ett skåp är det en fördel att vända skåpet upp och ned. Men tänk då på att höger och vänster byter plats! Glömmer du det borrar eller sågar du på fel ställe ...

2 Små hål görs med borr eller hålsåg. Här borrar vi i ett bakstycke. Lägg märke till att vi använder olika stora hålsågar för att få hålens storlek att passa någotsånär till rören.

4 Mät spåret för bakstycket om du måste flytta fram bakstycket en bit för att få plats för ett rör eller en kanal. Då blir det nödvändigt att såga eller fräsa ett nytt spår för bakstycket.

1 Markera var rören går. Om det går att överföra mått och form som här så är det idealiskt. Annars måste du göra en skiss och överföra måtten.

3 Större hål görs med sticksåg. Här sågar vi hål för att ansluta en ventilationskanal från köksfläkten som ska gå igenom ett av överskåpen. Det är bäst att såga innan skåpet sätts ihop.

5 Sätt ihop skåpet med lim och skruvar och montera bakstycket i de nya spår. Det blir också nödvändigt att såga av hyllplanen eftersom skåpet har blivit så mycket grundare.

Smarta detaljer

Om kylskåpet ska byggas in är det viktigt att du skruvar fast det i skåpet innan du monterar dörren.

Dörren till kylskåpet är tung och skruvas fast på en front med specialbeslag från insidan.

Om bänkskivan inte vilar på underskåp blir det nödvändigt att skruva fast en stödregel på väggen.

Överskåp

Om du vill sätta upp överskåp i ditt kök, så är det viktigt att du undersöker att väggen kan bära skåpen och att de monteras rejält. Tre hyllplan fulla med tallrikar, glas och skålar väger en hel del. Om inte pluggarna, skruvarna eller gipsskivan håller så rasar skåpet ner.

För att få alla överskåp på samma höjd och för att få händerna fria till justering har vi snickrat en liten bock av fyra regler. När ett skåp är på plats dras bocken lite åt sidan så att nästa skåp kan ställas på den.

2 Kolla att överskåpet sitter vågrätt. Lägga ev. små plastbrickor under skåpet. Skruva sedan fast skåpet men dra inte i skruvarna helt förrän alla skåp har satts upp och skruvats fast i varandra.

1 Det första överskåpet hängs upp så ovensidan sitter på samma nivå som ovensidan på högskåpet. Här är det lätt eftersom skåpet går hela vägen upp till taket. Skåpet vilar på bocken medan det justeras på plats och skruvas fast.

3 Kolla att framkanten är lodrät. Du kan justera med små plastbrickor bakom skåpet. Kolla också att framkanterna på skåpen sitter plant på plats med varandra.

Bänk och diskbänk

Innan du monterar bänkskivorna är det en fördel att anpassa diskbänkskåpet för disklådan eller diskbänken – beroende på vad du väljer. Det behövs ett stort hål i skivan för disklådan men i stället för att såga igenom bänkskivan och skåpets ovensida på en gång sågar du bort en del av ovensidan redan nu. Se bara till att det finns kvar en 5–8 cm bred list framtill som bänkskivan kan skruvas fast i. Bänkskivan sågas med sticksåg.

Vi har beställt bänkskivan i vinkel och får den levererad i två delar med frästa spår för ihopsättningsbeslagen. Vi måste däremot kapa skivorna på längden.

3 Lägga bänkskivorna på skåpen. Börja med den största och se till att den ligger plant på skåpen överallt.

4 Skruva fast överskåpet. Överskåp har i regel en förstärkande trälist på baksidan. Skruva fast skåpet genom denna trälist. Se till att använda skruvar och pluggar som passar till väggmaterialet. Överskåpet blir ju ganska tungt.

Hörnskåp och toppskåp är inte riktigt lika stora.

5 Montera en täcksida på hörnskåpet. Eftersom det inte fanns ett toppskåp till hörnskåpet valde vi ett annat skåp och täcker mellanrummet med en täcksida. Då kan ingen se att det är tomt mellan skåpen.

6 Det är lättast att markera för diskbänken (och den keramiska spishällen) om du först fäster ett par breda remsor maskeringstejp på bänkskivan. Kom ihåg att dra bort kanten från disklådan när du markerar hålet.

1 Markera på skivan var den ska kapas. Men först kan du fästa en remsa maskeringstejp där du ska rita. Det är lättare att rita på maskeringstejpen och sågspåret blir snyggare om du låter tejpen sitta kvar medan du sågar.

2 Kapa skivan. Till kapningen ska du använda en cirkelsåg med sågskena. Har du ingen skena spänner du fast en bräda som du kan styra sågen mot.

4 Ihopsättningsbeslagen ska fästas på undersidan av skivorna. Kolla att det finns plats att dra åt dem nerifrån. Annars måste du såga ut i underskåpet så att du kan komma åt. Lagg den andra skivan på plats och dra ihop skivorna.

5 Skruva fast bänkskivorna i både fram- och bakkant. Borra först 8 mm nerifrån och skruva sedan fast bänkskivan med 5 x 40 mm skruv med brickor. Då kan skivorna röra sig lite om luftfuktigheten ändras i köket.

7 Såga upp hålet med sticksåg. Se till att sågen glider på en bred remsa maskeringstejp för då repas inte ytan. Innan disklådan läggs på plats penslas kanterna runt hålet med silikon för att de inte ska suga till sig fukt eller vatten.

8 Lagg ner disklådan i hålet men lägg först en sträng sanitetssilikon hela vägen runt under kanten på disklådan. Den ser till att det inte kan tränga in vatten under kanten och då skada bänkskivan.

Smarta detaljer

Lampor under överskåpen ger bra arbetsbelysning på bänken. Men synliga sladdar är inte så snyggt.

För att inte lamporna och sladdarna ska synas sätter du upp en ljuslist under överskåpen.

Luckdämparna är smarta för de ser till att dörrarna stängs mjukt. Men det går också bra med små filt- eller silikonkuddar som dämpare.

Lådor

När skåpen sitter på plats och köksbänken har monterats med tillhörande disklåda är det dags att inreda skåpen.

Det går lätt att sätta hyllplan och trådkorgar på plats, men innan lådorna kan skjutas in måste de sättas ihop. De flesta lådor sätts ihop på samma sätt även om de kommer från olika leverantörer. Först kläms tre sidor ihop, sedan läggs botten på plats och till sist skruvas lådframstycket på.

Lådframstyckena kan justeras upp och ner och i sidled med hjälp av små justerskruvar på sidorna. Det tar sin tid och är lite pillrigt, men det lönar sig att justera framstyckena så att alla sitter symmetriskt på alla lådor.

1 Skjut ihop tre av lådsidorna. Det går rätt snabbt för i regel ska de bara tryckas in i varandra och pressas ned tills det säger klick. Därefter läggs botten in.

2 Botten skruvas fast underifrån på sidorna. Några tillverkare har lådor med en tunn botten av masonit som bara ska skjutas in i ett spår.

3 Avsluta med lådframstycket. Det sitter fast med justerbara beslag och ska inte dras åt förrän alla lådor har satts på plats i alla skåp.

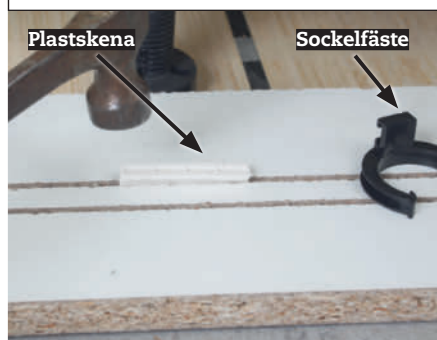

4 Lyft in varje låda på sin plats i skåpet. När alla lådor är på plats är det dags att justera lådframstyckena så att de sitter rakt och med samma avstånd från varandra. Det ger ett harmoniskt intryck. Beslagen sitter på sidan av framstyckena.

5 Borra hål för lådhandtag. För att alla handtag ska hamna på samma ställe på varje låda har du nytta av en mall. Gör en av masonit och en träbit.
TIPS: Gör också en mall för handtagen på skåpdörrarna, både lodrätt och vågrätt.

Sockel

1 Plastskenor knackas fast i spåren på baksidan av sockelfronterna. Ta därefter fram ett sockelfäste till varje ben.

2 Sockelfästena kläms fast på skenor. Det går både snabbt och lätt och kan klaras av utan verktyg. Både skenor och fästen ingår i leveransen.

3 Flytta fästena så att de hamnar utanför var sitt ben. Lyft upp sockelskivan till lodrätt och pressa in den mot benen tills alla sockelfästena griper fatt i benen och sockeln sitter där den ska.

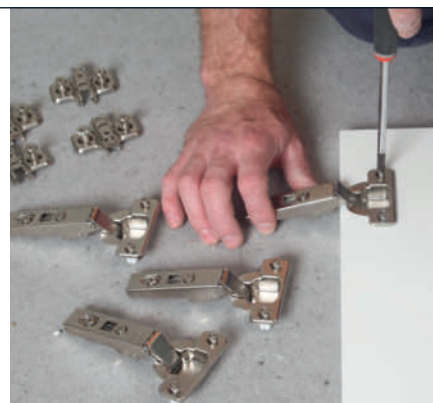
Dörrar

I detta kök finns det två slags dörrar. Dels de vanliga som är sidohängda, dels de topphängda som ska sitta på toppskåpen under taket. En topphängd dörr lyfts utåt och uppåt och fjädern drar då upp den mot taket. Det är bättre med en sådan öppning än en med dörrar som går åt sidan när skåpet sitter så högt.

Gångjärnen till de sidohängda dörrarna består av två delar. Den ena monterar på skåpsidan och den andra (med den fjäderbelastade klaffen) på dörren.

1 Skruva fast två beslag på insidan av skåpet i de förborrade hålen. Dra åt skruvarna, men dra inte för hårt för då kan du skada träet som inte är så tjockt.

2 Skruva fast de andra delarna på dörren. Tryck ner dem i hålen och justera dem så att skruvhålen stämmer. Även nu ska du dra åt försiktigt så att skruvhålen inte skadas.

3 Dörrarna hängs på plats. När det är gjort ska skruvarna i gångjärnen justeras tills dörrarna hänger rakt och snyggt. Det brukar följa med en bruksanvisning som gör det lätt.

Toppbeslaget sätts fast på insidan av toppluckan.

4 Montera toppbeslagen på insidan av toppskåpen. Det brukar finnas hål för skruvarna. Om det inte finns hål använder du den bormall som följer med gångjärnen.

Det som började med ett antal paket, påsar, lister och beslag har förvandlats till ditt nya, drömliga kök. Och du har sparat en förmögenhet på din insats!